

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI W LATACH 2016-2019
„GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI NA LATA
2016- 2019”**

1. WPROWADZENIE

Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Krypno na lata 2016-2019 został wprowadzony przez Radę Gminy Krypno uchwałą nr X/58/15 z 13 listopada 2015 r. Wykonanie uchwały powierzono Wójtowi Gminy Krypno. Realizacja programu weszła w życie po 14 dniach od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego z 2015 r. poz. 3827 licząc od 30 listopada 2015, czyli 14 grudnia 2015 roku.

Za podstawowe cele programu opieki nad zabytkami należy przyjąć:

1. Włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju,
2. Uwzględnienie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej,
3. Zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania,
4. Wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego, podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami,
5. Określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystywaniem tych zabytków,
6. Podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

2. REJESTRY, EWIDECJE I PRAWO MIEJSCOWE DOTYCZĄCE ZABYTEKÓW.

2.1. Rejestr zabytków.

Zabytkiem nieruchomym jest nieruchomość, jej część lub zespół nieruchomości, które są dziełem człowieka lub są związane z jego działalnością. Zabytkiem nieruchomym są także nieruchome zabytki archeologiczne, będące pozostałością (powierzchniową, podziemną lub podwodną) egzystencji człowieka.

Do rejestru wpisuje się zabytek nieruchomy na podstawie decyzji wydanej przez wojewódzkiego konserwatora zabytków z urzędu bądź na wniosek właściciela zabytku nieruchomego lub użytkownika wieczystego gruntu, na którym znajduje się zabytek nieruchomy (art. 9, pkt. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami). Do rejestru może być również wpisane otoczenie zabytku wpisanego do rejestru, a także nazwa geograficzna, historyczna lub tradycyjna tego zabytku (art. 9). W rejestrze zabytków nieruchomych województwa podlaskiego wpisane z terenu Gminy Krypno (stan na dn. 18.05. 2020 r) są: zespół kościoła rzymskokatolickiego p.w. Narodzenia NMP (kościół, ogrodzenie z kaplicami i cmentarz przykościelny), chata nr 6 w Morusach (Chata Puchalskiego) oraz kurhan wczesnośredniowieczny we wsi Kulesze Chobotki. Efektem prac związanych z porządkowaniem Gminnej Ewidencji Zabytków było wykreślenie z rejestru zabytków przez GKZ stodoły w Morusach 6 (rozebranej ok. 2003 roku).

Do rejestru zabytków ruchomych województwa podlaskiego oprócz wyposażenia kościoła rzymskokatolickiego w Krypnie wpisana jest kaplica dworska oraz krucyfiks z rzeźbą Chrystusa Ukrzyżowanego we wsi Bajki Zalesie.

Wykaz zabytków nieruchomych ujętych w rejestrze zabytków województwa podlaskiego i wojewódzkiej ewidencji zabytków województwa podlaskiego.

nr ewidencyjny wojewódzkiej	miejsowość	powiat	gmina	zabytek	adres	nr rej.
3808	Krypno kościelne	moniecki	Krypno	kościół parafialny p.w. Narodzenia NMP		A-122 z dnia 26.09.1988 r.
3809	Krypno kościelne	moniecki	Krypno	dawna kostnica przy kościele parafialnym p.w. Narodzenia NMP		
3810	Krypno Kościelne	moniecki	Krypno	ogrodzenie z kaplicami przy kościele parafialnym p.w. Narodzenia NMP		A-122 z dnia 26.09.1988 r.
3811	Krypno Kościelne	moniecki	Krypno	cmentarz rzymskokatolicki przykościelny Narodzenia NMP		A-122 z dnia 26.09.1988 r.
3812	Krypno Kościelne	moniecki	Krypno	cmentarz parafii rzymskokatolickiej Narodzenia NMP		
3813	Morusy	moniecki	Krypno	dom nr 6	Morusy nr 6	465 z dnia 28.08.1979 r.

3815	Rekle	moniecki	Krypno	spichlerz w zagrodzie nr 13 d.6	Rekle d. nr 6 ob.13	
------	-------	----------	--------	---------------------------------------	---------------------------	--

2.2. Gminna ewidencja zabytków

Obiekty zabytkowe zarówno te wpisane do rejestru zabytków jak i w wojewódzkiej ewidencji zabytków, ujęte są w gminnej ewidencji zabytków. Stosownie do art. 22 ust. 5 ww. ustawy: W gminnej ewidencji zabytków powinny być ujęte: 1) zabytki nieruchome wpisane do rejestru, 2) inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków, 3) inne zabytki nieruchome wyznaczone przez wójta(burmistrza, prezydenta miasta) w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków. Gminna ewidencja zabytków ma charakter zbioru otwartego. Ujęcie obiektu w gminnej ewidencji zabytków nie jest formą prawnej ochrony zabytku jaką jest wpis do rejestru zabytków. Jakkolwiek dla obiektu uwzględnionego w gminnej ewidencji zabytków istnieje obowiązek uzgodnienia przez właściwy organ architektoniczno –budowlany z organem ochrony zabytków decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy (art. 53 i 60 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r.) oraz uzgadniania pozwolenia na budowę lub rozbiórkę (ustawa z dnia 7 lipca 1994 r., art. 39 ust. 3 Prawo budowlane). Gmina Krypno posiada założoną w 2014 roku gminną ewidencję zabytków. W „GEZ” ujęte są m.in.: zabytki architektury (w tym obiekty sakralne, mieszkalne, gospodarcze); cmentarz wyznaniowe; zabytki archeologiczne. Gminna Ewidencja Zabytków została sporządzona w formie kart, zawierających m.in. dane adresowe o obiekcie, datowanie, formę ochrony, fotografie, a w przypadku stanowisk archeologicznych mapę z lokalizacją. W „GEZ” znajdują się 54 zabytki nieruchome i 92 stanowiska archeologiczne.

2.3. Prawo miejscowe dotyczące ochrony zabytków

W latach 2016- 2019 nie opracowano żadnego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy.

3. ZADANIA ZREALIZOWANE W LATACH 2016-2019

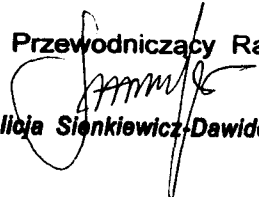
Przegląd zasobów dziedzictwa kulturowego oraz zdiagnozowanie stanu zachowania zabytków, stanowiło podstawę sformułowania celów i zadań dla „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Krypno na lata 2016-2019”. Realizacja celów i zadań powinna doprowadzić do stworzenia wizerunku gminy atrakcyjnej dzięki walorom kulturowym.

W ramach celu perspektywicznego „Utrzymanie i wyeksponowanie zachowanych zasobów i struktury krajobrazu kulturowego” zrealizowano:

1.1. Prowadzenie gminnej ewidencji zabytków.

1.2. Monitoring stanu zachowania zabytków w zasobach gminnych.

Od 2013 roku Gmina próbowała pomóc właścicielom zabytkowej kapliczki w Bajkach Zalesiu uzyskać środki na przeprowadzenie w obiekcie prac konserwatorskich. Bezskutecznie. Od 2019 roku prowadzono czynności zmierzające do przejęcia obiektu przez Gminę. Udało się to w 2020 roku. W kwietniu 2020 roku uzyskano pozwolenie Podlaskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Białymstoku na przeprowadzenie prac konserwatorskich.

Przewodniczący Rady

Alicja Sienkiewicz-Dawidowska

